ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กิจกรรมจริยศึกษาบองโรงเรียนพุทธิโศภน จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้ เขียน

นายประพันธ์ สุปินตา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิผนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี ไชยศร ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของครูผู้สอนจริยศึกษา ในโรง เรียนพุทธิโศภน ในด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาจริยศึกษาและด้านอื่น ๆ ที่ส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน สำรวจ โอกาสที่นักเรียนได้รับการส่งเสริมจริยธรรมจากการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น วิเคราะห์ ลักษณะและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนพุทธิโศภน ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมและการจัดสภาพแวดล้อมใน วิเคราะห์นโยบายของโรงเรียน โรงเรียนที่เอื้อต่อการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน รวมทั้งเสนอแนวทางในการพัฒนาจริยธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้เข้าสังเกตการสอนของครูผู้สอนจริยศึกษา 2 คน ของโรงเรียน โดยเข้าสังเกตห้องเรียนชั้น ป.3 และ ป.5 ระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน ในขณะ เดียวกันก็ได้ให้นักเรียนชั้นป.5-6 จำนวน 257 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโอกาสที่นักเรียนได้ รับการส่ง เสริมจริยธรรมจากการสอนของครูที่สอนในกลุ่มวิชาอื่น ๆ จากนั้นก็ได้สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน 4 คน และครูประจำชั้น ป.1–6 จำนวน 6 คน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมจริยศึกษาของ โรงเรียน ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลขึ้น 3 ประเภท คือ แบบสังเกตการสอน แนวทางการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งนำไปทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.98 การ เก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำ เนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม 2532 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2533 ข้อมูลที่ได้ จากการสังเกตและสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการจัดหมวดหมู่ข้อมูล ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบ สอบถามนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ การนำ เสนอข้อมูลใช้วิธีการพรรณาวิเคราะห์พร้อม กับเสนอแผนผัง ตาราง ตัวเลข ประกอบ เพื่อแสดงข้อมูลที่สมบูรณ์ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนพุทธิโศภนส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนโดยกำหนดเป็นนโยบายให้ครูทุกคน
เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน การเรียนการสอนทุกวิชาให้สอดแทรกจริยธรรมทุกครั้ง จัดสภาพ
แวดล้อมในโรงเรียนให้ดี จัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน และให้นักเรียนปฏิบัติตามปรัชญา
ของโรงเรียน จากนโยบายดังกล่าวโรงเรียนได้นำไปปฏิบัติในลักษณะดังนี้

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สภาพทั่วไปของบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้อง เรียน สะอาด เป็นระเบียบ บรรยากาศดี ห้องเรียนทุกห้องมีการเขียนปรัชญาของโรงเรียนติดไว้ ที่ผักครูอยู่ตามระเบียงอาคารทำให้ครูดูแลนักเรียนได้มากขึ้น ผู้บริหารและครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดี ในบริเวณโรงเรียนมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจของทุกคนคือ เจดีย์เชษฐาซึ่งอายุเก่าแก่กว่า 440 ปี และเป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม กิจกรรมที่จัดเป็นประจำจะเน้นทางด้านระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบของนักเรียน ส่วนกิจกรรมที่จัดขึ้นตามโอกาสเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การนั่งสมาธิ การไปอบรมจริยธรรมที่วัด การรักษาความสะอาด ของห้องเรียน บริเวณโรงเรียน และกิจกรรมหน้าเสาธง

ครูผู้สอนวิชาต่าง ๆ ได้ส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโดยการสอดแทรกจริยธรรมในการ สอนแต่ละครั้ง และจากความคิดเห็นของผู้เรียนโอกาสที่นักเรียนได้รับการส่งเสริมจริยธรรมจาก การสอนของครูทั้ง 9 วิชา เฉลี่ยได้ร้อยละ 75.60 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ครูผู้สอนจริยศึกษา ทั้งสองคนของโรงเรียนพุทธิโศภนมีคุณลักษณะและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครูจริยศึกษา มีหลักธรรมประจำใจในการดำรงชีวิต ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีครอบครัวที่ดี ช่วย สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน นอกจากจะใช้วิธีสอนหลายวิธีที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและ สภาพสังคมแล้ว ในการสอนแต่ละครั้งครูยังให้นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ แผ่เมตตา ฝึก ระเบียบวินัย กิริยามารยาท และร้องเพลงจริยธรรม เนื้อหาที่สอนเน้นคุณธรรม จริยธรรมที่ใช้ได้ ในชีวิตจริง จึงสรุปได้ว่าแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษานั้น โรงเรียนต้องมีนโยบายเกี่ยวกับจริยธรรมที่ชัดเจน ครูผู้สอนจริยศึกษาต้องมีคุณสมบัติ และคุณลักษณะ ที่เหมาะสมทั้งในด้านวิชาชีพครู และพื้นฐานทางครอบครัว ครูผู้สอนวิชาต่าง ๆ ต้องสอดแทรก จริยธรรมในการสอน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน ต้องได้รับการเอาใจใส่อย่างจริงจัง

Thesis Title: Moral Education Activities of Puttisophon School,

Chiang Mai Province

Author:

Mr. Prapan Supinta

M.Ed.:

Curriculum and Instruction

Examining Committee:

Assoc.Prof.Dr. Sirmsree Chaisorn Chairman Assoc.Prof.Chaweewan Sukkapanphotaram Member Assist.Prof.Supawat Cheunchob Member

Abstract.

The purposes of this research were to study Moral Education teachers' roles in providing instructional and other activities for moral development in Puttisophon School, to survey opportunity in receiving moral education in the subjects other than Moral Education courses, to analyze types of school activities and environments promoting students' morality, and to analyze school policy concerning moral development. Approaches for moral development in elementary schools would then be finally proposed. collected from the two moral Education teachers, two third-grade classes and two fifth-grade classes where the two teachers' teaching behaviors were observed, 257 students of fifth and sixth grades were given questionnaires to survey students' opportunity in receiving moral education in other subjects. Six classroom teachers of first to sixth grades and 4 school administrators were interviewed. researcher constructed the Instructional Observation Fore, the guideline for Interviewing, and the Questionnaire. The Questionnaire was tried out and tested for its reliability which was found to be 0.98. The data, collected between December 1989 to February 1990, were then classified and calculated to find percentages, and presented descriptively, using tables and diagrams. The findings were as follows:

Puttisophon School promoted students' morality by setting school policies suggesting that every school teacher should try to be a good model for students and should always teach moral education to in their subjects wherever appropriate, students environments and activities should be so arranged to foster students' moral education, and that students behave according to the The environment of Puttisophon School including school buildings were found to be well-managed, pleasant and clean. Every classroom has on its wall the school motto. Teachers offices which were scattered around the balcanies of each floor brought closer relationship between students and teachers. School administrators and teachers behaved as good models for students. Chetta Chedi, more than 400 years old, was the single special core in school that held everyone's morale and spirits together, teachers and student alike.

Students' daily activities were arranged to build up their discipline and responsibility. Occasional activities were concerning religion, traditions and cultures. The examples of those activities were: meditating, temple visiting, cleaning up classrooms and school ground, and also special morning activities. According to students' opinions, the opportunity for receiving moral education in 9 subjects in Puttisophon School was at the average of 76%. Moral Education teachers' distinctive personal characteristics and ways of lives contribute harmoniously to their being Moral Education They always participated in social welfare activities. teachers. Their families gave them good support. In classes, both of them used various teaching methods, taught students to practice some religious activities such as praying, meditating, ways of loving and forgiving, and emphasized those moral thoughts and practices essential for everyday lives.

To conclude, schools should have clear policy concerning moral development. Moral education teachers should have both professional competencies and good family background. Teachers of different subjects should also teach morality whenever possible. School environments and supporting activities should be seriously concerned.